JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MELCHIOR WATHELET
13 päivänä joulukuuta 2012 [1]

Asia C-565/11

Mariana Irimie
vastaan
Administrația Finanțelor Publice Sibiu ja
Administrația Fondului pentru Mediu

(Ennakkoratkaisupyyntö – Tribunalul Sibiu (Romania))

Jäsenvaltion unionin oikeuden vastaisesti kantamien verojen palauttaminen — Kansallinen säännöstö, jolla rajoitetaan niiden korkojen määrää, jotka mainitun valtion on maksettava palautetuille veroille — Vastaavuus-, tehokkuus- ja suhteellisuusperiaate

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajana on Mariana Irimie ja vastaajina Administrația Finanțelor Publice Sibiu (Sibiun julkisesta varainhoidosta vastaavat viranomaiset) ja Administrația Fondului pentru Mediu (ympäristörahasto) ja jossa Irimie on vaatinut unionin oikeuden eli SEUT 110 artiklan vastaisesti kannetun veron palauttamista sekä lakisääteisten korkojen maksamista veron maksupäivästä siihen päivään, jolloin mainittu vero tosiasiallisesti palautetaan.

2. Irimien täytyi maksaa ympäristövero [2] hänen rekisteröidessään toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevan moottoriajoneuvon.

3. Unionin tuomioistuin on todennut kyseistä veroa koskevassa asiassa Tatu antamassaan tuomiossa, [3] että SEUT 110 artiklaa on tulkittava siten, että sen vastaista on se, että jäsenvaltio ottaa käyttöön ympäristöveron, joka kannetaan moottoriajoneuvojen ensirekisteröinnin yhteydessä tässä jäsenvaltiossa, jos tästä verotustoimenpiteestä on säädetty siten, että se tekee muista jäsenvaltioista ostettujen käytettyjen ajoneuvojen liikenteeseen päästämisen kyseisessä jäsenvaltiossa vähemmän houkuttelevaksi mutta ei tee samanikäisten ja yhtä kuluneiden ajoneuvojen ostamista kotimaan markkinoilta vähemmän houkuttelevaksi.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan moottoriajoneuvojen ympäristöverosta kiireellisenä 21.4.2008 annetun hallituksen asetuksen nro 50/2008 (Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule; Monitorul Oficial al României, Partea I, nro 327, 25.4.2008; jäljempänä OUG nro 50/2008), joka tuli voimaan 1.7.2008, 3 §:ssä säädetään luokkiin M1–M3 ja N1–N3 kuuluvia ajoneuvoja koskevasta ympäristöverosta.

3 — Asia C-402/09, tuomio 7.4.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa Kok., s. I-2711).

4. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ennakkoratkaisupyynnöllään, joka on saapunut unionin tuomioistuimen kirjaamoon 10.11.2011, onko kansallinen säännöstö, jossa säädetään korkojen maksamisesta palautettavalle verolle palautushakemusta seuraavasta päivästä lähtien eikä veron maksupäivästä lähtien, yhteensoveltuva unionin oikeuden kanssa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee näin ollen erityisesti, onko kansallinen säännöstö yhteensoveltuva vastaavuus-, tehokkuus- ja suhteellisuusperiaatteen kanssa sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 17 artiklassa, luettuna yhdessä SEU 6 artiklan kanssa, taatun omaisuudensuojan kanssa.

II Asiaa koskevat Romanian oikeussäännöt

5. Romanian oikeusjärjestyksessä verotusmenettelyä säännellään verotusmenettelystä 24.12.2003 annetulla hallituksen asetuksella nro 92 (Ordonanța Guvernului nr. 92 privind Codul de procedură fiscală; Monitorul Oficial al României, Partea I, nro 513, 31.7.2007), sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna ja täydennettynä (jäljempänä OG nro 92/2003).

6. Unionin tuomioistuimen 3.7.2012 esittämän selvennyspyynnön johdosta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoitti, että OG:n nro 92/2003 124 §:n mukaisesti, luettuna yhdessä sen 70 §:n kanssa, julkisista varoista palautettaville summille maksetaan korot palautushakemusta seuraavasta päivästä lähtien. Se täsmensi, että kansallinen oikeuskäytäntö on tältä osin vakiintunut ja yksiselitteinen.

7. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin totesi kyseisen selvennyspyynnön johdosta myös, että siinä vireillä olevan oikeudenkäynnin jälkeen, vaikka sitä olisikin edeltänyt hallinnollinen menettely, verovelvollisen on mahdotonta aloittaa toinen oikeudenkäynti korkojen täydennyksen vaatimiseksi eli lainvastaisen veron maksamisen ja palautushakemuksen välistä aikaa koskevien korkojen vaatimiseksi.

III Riita-asia ja ennakkoratkaisukysymys

8. Irimie osti joulukuussa 2007 Saksassa rekisteröidyn moottoriajoneuvon.[4] Hän kääntyi Romanian viranomaisten puoleen rekisteröidäkseen ajoneuvon ensimmäisen kerran Romaniassa syyskuussa 2008 ja maksoi 6 707 Romanian leun (RON) suuruisen summan ympäristöveroa.

9. Irimie nosti Tribunalul Sibiulle (Romania) 31.8.2009 toimittamallaan kannekirjelmällä, jota täsmennettiin 10.12.2009 ja 7.7.2011, Administrația Finanțelor Publice Sibiuta ja Administrația Fondului pentru Mediuta vastaan kanteen, jotta ne velvoitettaisiin yhtäältä palauttamaan hänelle hänen maksamansa ympäristövero ja toisaalta maksamaan hänelle tähän veroon liittyvät lakisääteiset korot veron maksamispäivästä lähtien.

4 — Ajoneuvo oli ensimmäisen kerran rekisteröity Saksassa 23.3.1999.

10. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, ettei päätöksen, joka koskee ympäristöverona maksetun summan palauttamista, pitäisi aiheuttaa suuria ongelmia, kun otetaan huomioon edellä mainitussa asiassa Tatu annettu tuomio.[5] Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa kuitenkin vaatimuksesta, joka koskee tähän veroon liittyvien kaikkien lakisääteisten korkojen laskemista veron maksamispäivästä lähtien, ettei sitä ole mahdollista hyväksyä OG:n nro 92/2003 124 §:n ja 70 §:n säännösten perusteella; niiden mukaan julkisista varoista palautettavien summien korot lasketaan vasta palautushakemusta seuraavasta päivästä lähtien.

11. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin epäilee, ettei tällainen sääntely ole yhteensoveltuva unionin oikeuden kanssa ja erityisesti niitä korvauskanteita, joita yksityisillä oikeussubjekteilla on oikeus nostaa unionin oikeuden rikkomisen vuoksi, koskevien vastaavuus-, tehokkuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa sekä perusoikeuskirjan 17 artiklassa vahvistetun omaisuudensuojan kanssa, luettuna yhdessä SEU 6 artiklan kanssa.

12. Tässä tilanteessa Tribunalul Sibiu on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä johtuvia, erityisesti niitä oikeussuojakeinoja, joita yksityiset oikeussubjektit voivat käyttää, kun heille unionin oikeudessa taattuja oikeuksia on loukattu unionin oikeuden kanssa ristiriitaisella lainsäädännöllä, koskevia vastaavuus-, tehokkuus- ja suhteellisuus[periaatteita] tulkittava yhdessä [SEU] 6 artiklalla ja [perusoikeuskirjan] 17 artiklalla taatun omistusoikeuden suojan kanssa siten, että ne ovat esteenä sellaisille kansallisen oikeuden säännöksille, joilla rajoitetaan sen vahingon määrää, joka voidaan korvata yksityiselle oikeussubjektille, jonka oikeuksia on loukattu?”

IV Menettely unionin tuomioistuimessa

13. Irimie, Romanian, Espanjan ja Portugalin hallitukset ja Euroopan komissio ovat esittäneet kirjallisia huomautuksia. Irimie, Romanian ja Espanjan hallitukset ja komissio ovat esittäneet suullisia huomautuksia 17.10.2012 pidetyssä istunnossa.

14. Irimie huomauttaa, että unionin oikeuden kanssa on ristiriidassa sellainen kansallinen säännöstö, jolla rajoitetaan sen vahingon (tulonmenetyksen) määrää, joka on korvattava kokonaisuudessaan yksityiselle oikeussubjektille, joka on maksanut unionin oikeuden vastaisesti kannetun veron, ja jolla tunnustetaan yksityisellä oikeussubjektilla oleva oikeus saada korkoja vain palautushakemuksen tekemisestä lähtien eikä lainvastaisen veron maksamispäivästä lähtien.

15. Romanian hallitus huomauttaa, että Romanian lainsäädännön perusteella on mahdollista korvata kokonaisuudessaan sellaisille verovelvollisille aiheutunut vahinko, jotka ovat olleet velvollisia maksamaan veron, joka on myöhemmin todettu lainvastaiseksi. Romanian hallituksen mukaan jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluu lisäksi vahvistaa vastaavuus-, tehokkuus- ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat unionin oikeuden vastaisista veroista yksityisille oikeussubjekteille aiheutuneista vahingoista maksettaville korvauksille laskettavia korkoja.

5 — Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin mainitsee myös kyseisen tuomion vahvistavan oikeuskäytännön: mm. yhdistetyt asiat C-136/10 ja C-178/10, Obreja ja Darmi, määräys 8.4.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa); asia C-336/10, Ijac, määräys 8.4.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa); yhdistetyt asiat C-29/11 ja C-30/11, Sfichi ja Ilaş, määräys 8.4.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa); asia C-263/10, Nisipeanu, tuomio 7.7.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa); asia C-335/10, Vijulan, määräys 13.7.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa); asia C-438/10, Druţu, määräys 13.7.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa) ja asia C-573/10, Micşa, määräys 13.7.2011 (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Kyseinen tuomioistuin myös täsmensi 3.7.2012 esitetyn selvennyspyynnön jälkeen, että unionin tuomioistuimen em. asiassa Tatu antaman tuomion jälkeen kansalliset tuomioistuimet ovat hyväksyneet verovelvollisten kanteet ja määräävät veron palautuksen ja korkojen laskemisen palautushakemusta seuraavasta päivästä lähtien.

16. Espanjan hallitus katsoo, ettei unionin oikeus lähtökohtaisesti ole esteenä sellaisille kansallisen oikeuden säännöksille, joilla rajoitetaan joko sellaisen yksityisen oikeussubjektin, jonka oikeutta on loukattu, saaman vahingonkorvauksen määrää tai perusteettoman maksun vuoksi tälle palautettavaa määrää. Espanjan hallituksen mukaan tehokkuusperiaatetta loukataan vain, jos korkoja maksetaan niin vähän, että oikeutta saada korkoja rajoitettaisiin merkittävästi, ”se tehtäisiin tehottomaksi” tai se pienennettäisiin olemattomaksi. Espanjan hallitus katsoo, ettei korkojen maksaminen lainvastaisen veron palautushakemuksesta lähtien tee kyseistä oikeutta tehottomaksi.

17. Portugalin hallitus katsoo, että jäsenvaltion tehtävä on täsmentää sitä määrää koskevat yksityiskohtaiset säännöt, johon yksityisellä oikeussubjektilla on oikeus unionin oikeuden rikkomisen vuoksi, jos nämä yksityiskohtaiset säännöt eivät aiheuta sen määrän merkittävää vähentymistä, johon yksityisellä oikeussubjektilla on oikeus, eikä niitä voida pitää esteenä tämän saman oikeuden käyttämiselle.

18. Komission mukaan kansallisen oikeuden säännös, joka – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – rajoittaa merkittävästi verovelvollisen oikeutta saada korvaus niistä menetyksistä, jotka vastaavat sitä, ettei lainvastaisesti kannettu summa ollut käytettävissä, ei ole tehokkuusperiaatteen mukainen.

V Asian tarkastelu

19. Aluksi on muistutettava, ettei Irimien kansallisessa tuomioistuimessa nostaman kanteen oikeudellinen luonnehdinta kuulu unionin tuomioistuimen tehtäviin. Pääasian kantajan on täsmennettävä kanteensa luonne ja perusta (palauttamiskanne vai vahingonkorvauskanne) kansallisen tuomioistuimen valvonnassa. [6]

20. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän kysymyksen sanamuodosta ilmenee, että Irimie vaatii siinä nostamallaan kanteella unionin oikeuden loukkaamisesta johtuvan vahingon korvaamista. Jollei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen suorittamasta tarkistuksesta ja unionin tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta muuta johdu, näyttää kuitenkin siltä, että Irimie vaatii ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa nostamallaan kanteella unionin oikeuden ja erityisesti SEUT 110 artiklan [7] vastaisesti perusteettomasti kannetun veron palauttamista sekä lakisääteisten korkojen maksamista mainitun veron maksamisen ja sen tosiasiallisen palauttamisen väliseltä ajalta.

6 — Ks. yhdistetyt asiat C-397/98 ja C-410/98, Metallgesellschaft ym., tuomio 8.3.2001 (Kok., s. I-1727, 81 kohta); asia C-446/04, Test Claimants in the FII Group Litigation, tuomio 12.12.2006 (Kok., s. I-11753, 201 kohta) ja asia C-524/04, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, tuomio 13.3.2007 (Kok., s. I-2107, 109 kohta).

7 — On huomattava, että SEUT 110 artiklaa sovelletaan välittömästi. Ks. asia 17/81, Pabst & Richarz, tuomio 29.4.1982 (Kok., s. 1331). Näin ollen jäsenvaltioiden kaikkien viranomaisten on varmistettava sen noudattaminen niiden toimivallan rajoissa.

21. Vakiintuneen ja pitkäaikaisen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka unionin oikeudesta puuttuvatkin säännökset, jotka koskevat sellaisten kansallisten verojen palauttamista, jotka jäsenvaltio on kantanut unionin oikeuden vastaisesti, oikeus saada nämä verot palautetuiksi seuraa niistä oikeuksista, joita yksityisille oikeussubjekteille on annettu unionin oikeussäännöillä, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on näitä oikeussääntöjä tulkinnut, ja täydentää näitä oikeuksia. Jäsenvaltiolla on siten velvollisuus [8] palauttaa unionin oikeuden vastaisesti kannetut verot, koska tämä oikeus saada palautusta on unionin oikeusjärjestykseen perustuva subjektiivinen oikeus. [9]

22. Koska unioni ei ole antanut alaa koskevia säännöksiä, kunkin jäsenvaltion asiana on sisäisessä oikeusjärjestyksessään menettelyllisiä itsemääräämisoikeuksia koskevan periaatteen mukaisesti määrittää toimivaltaiset tuomioistuimet ja antaa menettelysäännöt sellaisia oikeussuojakeinoja varten, joilla pyritään turvaamaan unionin oikeuteen perustuvat yksityisten oikeussubjektien oikeudet, kuitenkin siten, että nämä menettelysäännöt eivät saa olla epäedullisempia kuin ne, jotka koskevat samankaltaisia jäsenvaltion sisäiseen oikeuteen perustuvia vaatimuksia (vastaavuusperiaate), eivätkä ne saa olla sellaisia, että unionin oikeusjärjestyksessä vahvistettujen oikeuksien käyttäminen on käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa (tehokkuusperiaate) [10]. Lisäksi on niin, että – toisin kuin Espanjan ja Portugalin hallitukset väittävät tämän ratkaisuehdotuksen 16 ja 17 kohdassa – vaikka menettelyllisiä itsemääräämisoikeuksia koskeva periaate antaakin toimivallan määrittää kunkin jäsenvaltion sisäisessä oikeusjärjestyksessä yksityisille oikeussubjekteille unionin oikeuden perusteella kuuluvien oikeuksien turvaamista varten oikeussuojakeinot, tämän seurauksena näitä oikeuksia ei voida rajoittaa tai loukata.

23. Unionin oikeuden kanssa ristiriitaisten kansallisten verojen tai maksujen palauttamista koskeva periaate on vakiintunut, mutta unionin säännösten vastaisen veron tai maksun kantaneen jäsenvaltion velvollisuus maksaa korkoja palautettavalle pääomalle herättää kysymyksiä.

24. Yhdistetyissä asioissa Ansaldo Energia ym. annetussa tuomiossa [11] korkojen maksamista voitiin pitää liitännäiskysymyksenä unionin oikeuden kanssa ristiriitaisten verojen ja maksujen palauttamiselle, ja siinä todettiin, että kansallisten viranomaisten tehtävänä on ratkaista tämä kysymys sitä päivää, josta lähtien korot on laskettava, koskevien kansallisten sääntöjen perusteella.

25. Tämä näkemys voitiin ymmärtää niin, että siinä jätetään olennaisin osin kansallisen oikeuden perusteella ratkaistavaksi paitsi palautettaville veroille maksettavien korkojen laskentatapaa koskeva kysymys myös kysymys itse verovelvollisen oikeudesta näihin korkoihin.

26. Vaikka edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Metallgesellschaft ym. annetun tuomion 86 kohdassa onkin toistettu, että ”mahdollinen” [12] koron maksu perusteettomasti kannetuille veroille on liitännäiskysymys, siinä on kuitenkin nyt käsiteltävään asiaan liittyen todettu, ettei vaatimus korkojen maksusta sen korvaamiseksi, että yhteisön oikeuden vastaisesti maksetut rahasummat eivät ole olleet

8 — Koska perusteettomasti kannetun veron tai maksun palauttamisesta kieltäytymisellä rajoitetaan unionin oikeusjärjestykseen perustuvaa subjektiivista oikeutta, unionin tuomioistuin katsoo, että tällaista kieltäytymisperustetta on tulkittava suppeasti. Jos perusteettoman veron tai maksun välitön vyörytys ostajalle merkitsee sitä, että verovelvollinen saisi palautuksesta perusteetonta etua, se muodostaa ainoan poikkeuksen unionin oikeuden vastaisesti kannettujen verojen tai maksujen palauttamista koskevaan oikeuteen. Ks. asia C-398/09, Lady & Kid ym., tuomio 6.9.2011 (Kok., s. I-7375, 20 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Unionin tuomioistuin on tämän osalta toistanut mainitun tuomion 21 kohdassa oikeuskäytäntönsä, jonka mukaan on niin, että vaikka olisikin osoitettu, että perusteettomasta verosta tai maksusta aiheutuva rasitus on vyörytetty kolmansille, toimija ei välttämättä saa perusteetonta etua näin vyöryttämänsä määrän palauttamisesta, sillä kyseisen veron tai maksun määrän sisällyttämisestä käytettyihin hintoihin voi aiheutua toimijalle vahinkoa myyntivolyymin pienentymisen vuoksi.

9 — Ks. asia C-591/10, Littlewoods Retail ym., tuomio 19.7.2012 (24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

10 — Ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Metallgesellschaft ym., tuomion 85 kohta ja em. asia Test Claimants in the FII Group Litigation, tuomion 203 kohta.

11 — Yhdistetyt asiat C-279/96-C-281/96, tuomio 15.9.1998 (Kok., s. I-5025, 20 kohta). Ks. myös asia C-470/04, N, tuomio 7.9.2006 (Kok., s. I-7409, 61 kohta).

12 — On huomattava, ettei sana ”mahdollinen” sisälly kyseessä olevan tuomion englanninkieliseen versioon; asioiden oikeudenkäyntikieli oli englanti.

käytettävissä, kuitenkaan ollut liitännäinen, vaan se oli itsessään pääasioiden kantajien vaatimusten kohde. Tuomion mukaan kyseessä ollut yhteisön oikeuden rikkominen ei johtunut itse veron maksamisesta vaan siitä, että vero vaadittiin maksettavaksi ennakolta.[13] Näissä olosuhteissa korkojen maksaminen edusti perusteettomasti maksetun määrän ”takaisin maksamista” ja oli välttämätöntä perustamissopimuksen määräysten noudattamiseksi. Näin ollen pääasian kantajilla oli oikeus muun muassa saada korot summille, jotka oli maksettu veron ennakolta maksamisen ja sen erääntymisen väliseltä ajalta.

27. Voitaisiin tietysti katsoa, että edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Metallgesellschaft ym. on rajoituttu kyseisiä asioita koskeviin erityisiin seikkoihin ja siten veron ennakolta maksamiseen. Asiassa Test Claimants in the FII Group Litigation annetussa tuomiossa[14] on kuitenkin yleisemmin syrjivien verojen maksamisen osalta[15] todettu, että kun jäsenvaltio on kantanut veroja unionin oikeuden vastaisesti, yksityisillä oikeussubjekteilla on oikeus saada palautetuiksi sekä aiheettomasti perityt verot että tälle jäsenvaltiolle maksetut tai sen pidättämät rahamäärät, jotka ovat suorassa yhteydessä tähän veroon.

28. Lisäksi edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Metallgesellschaft ym. annetun tuomion ja edellä mainitussa asiassa Test Claimants in the FII Group Litigation annetun tuomion perusteella on em. asiassa Littlewoods Retail ym. annetussa tuomiossa todettu, että jäsenvaltioilla on velvollisuus palauttaa unionin oikeuden vastaisesti kannettujen verojen määrät korkoineen.[16] Unionin tuomioistuin totesi tuomiossa, että vaikka kunkin jäsenvaltion tehtävänä on sisäisessä oikeusjärjestyksessään säätää korkojen maksamista koskevista edellytyksistä, esimerkiksi korkojen korkokannasta ja laskentatavasta, kansalliset säännöt eivät saa estää verovelvollista saamasta asianmukaista korvausta perusteettomasti maksetusta verosta aiheutuneesta menetyksestä.[17]

29. Oikeus korkoihin, jotka vastaavat asianmukaista korvausta unionin oikeuden vastaisesti perusteettomasti kannetusta verosta aiheutuneesta menetyksestä, on mielestäni asetettu edellä mainitussa asiassa Littlewoods Retail ym. annetun tuomion johdosta samalle sijalle[18] kuin oikeus tämän veron palautukseen, ja se on siten unionin oikeusjärjestykseen perustuva subjektiivinen oikeus.[19] Tämä subjektiivinen oikeus edellyttää mielestäni välttämättä korkojen maksamista kyseisen veron maksamispäivästä lähtien. On selvää, että verovelvolliselle aiheutuu siitä, ettei kyseessä oleva rahasumma ole hänen käytettävissään, menetyksiä tästä päivästä eikä jostain myöhemmästä päivästä lähtien.

13 — Kyseisissä asioissa annetussa tuomiossa todettiin, että yhteisön oikeuden vastaista ei ollut se, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa kannettiin veroa tytäryhtiön emoyhtiölleen maksamasta osingosta, vaan se, että tytäryhtiöillä, joiden kotipaikka oli Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja joiden emoyhtiön kotipaikka oli jossakin toisessa jäsenvaltiossa, oli velvollisuus maksaa tämä vero ennakolta, kun taas kotimaisten emoyhtiöiden tytäryhtiöillä oli mahdollisuus välttyä tältä velvollisuudelta (ks. 83 kohta).

14 — Ks. myös em. asia Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, tuomion 112 kohta.

15 — Nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä ei ole veron maksaminen ennakolta vaan veron yhteensoveltumattomuus perustamissopimuksen kanssa.

16 — Ks. em. asia Littlewoods Retail ym., tuomion 25 ja 26 kohta.

17 — On huomattava, että em. asiassa Littlewoods Retail ym. annetun tuomion 8 kohdasta ilmenee, että ajanjakso, josta lähtien kyseessä olleessa asiassa sovellettavan Englannin oikeuden mukaan korot on laskettava, alkaa päivänä, jona Britannian veroviranomaiset saivat arvonlisäveron liikamaksun, ja päättyy päivänä, jona mainitut viranomaiset ovat palauttaneet rahamäärän, jolle on maksettava korkoa. Mielestäni se, että mainitussa asiassa annetun tuomion 27 kohdasta puuttuu maininta päivästä, josta lähtien korot on laskettava, niiden edellytysten joukossa, joista kunkin jäsenvaltion on sisäisessä oikeusjärjestyksessään säädettävä, on erityisen paljastava. Kyseessä on mielestäni sen ajanjakson, jolta korkoja oli Englannin oikeuden mukaan maksettava, hiljainen hyväksyminen ja korkojen saamista koskevan subjektiivisen oikeuden vahvistaminen tasolle, joka merkitsee asianmukaista korvausta perusteettoman veron maksamisesta aiheutuneesta menetyksestä.

18 — Em. asiassa Littlewoods Retail ym. esittämänsä ratkaisuehdotuksen 30 kohdassa julkisasiamies Trstenjak toteaa, että ”maksuvelvollisella on – – oikeus verojen ja maksujen palautukseen sekä oikeus koronmaksuun. Nämä maksuvelvollisen oikeudet perustuvat unionin oikeuden säännöksiin, joissa kannetut verot ja maksut kielletään”.

19 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 21 kohta. Tästä on huomattava, ettei unionin tuomioistuin ole em. asiassa Littlewoods Retail ym. antamassaan tuomiossa mitenkään viitannut korkokysymyksen liitännäiseen luonteeseen.

30. Muilta osin on huomattava, että verovelvollisilla on jätettyään verot maksamatta lähtökohtaisesti ja poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta velvollisuus maksaa jäsenvaltioiden veronsaajille maksamatta jääneet verot, näille veroille kertyneet korot niiden eräpäivästä lukien sekä viivästysseuraamuksia ja/tai sakkoja. [20]

31. Täysin toissijaisesti ja olettaen, että Irimien kannetta pääasiassa voitaisiin pitää korvausvaatimuksena vahingosta, joka on aiheutunut siitä, että jäsenvaltio on rikkonut unionin oikeutta, olisi selvitettävä kysymys siitä, onko pääasian kaltaisissa olosuhteissa verovelvollisilla sillä perusteella, että jäsenvaltio on rikkonut SEUT 110 artiklaa, oikeus sellaiseen vahingonkorvaukseen, joka ei määrältään vastaa ainoastaan unionin oikeuden vastaisesti kannetun veron määrää vaan myös tämän veron maksamisesta lähtien laskettavia lakisääteisiä korkoja.

32. Oikeuskäytännössä on todettu, että periaate, jonka mukaan jäsenvaltio vastaa unionin oikeutta rikkomalla yksityisille oikeussubjekteille aiheuttamastaan vahingosta, on erottamaton osa perustamissopimuksella luotua järjestelmää. [21] Yhdistetyissä asioissa Brasserie du pêcheur ja Factortame 5.3.1996 annetusta tuomiosta [22] johtuu, että yhteisön oikeuden rikkomisesta yksityisille oikeussubjekteille aiheutuneesta vahingosta maksettavan korvauksen on vastattava kärsittyä vahinkoa ja varmistettava yksityisten oikeussubjektien oikeuksien tehokas suoja. Edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Metallgesellschaft ym. annetussa tuomiossa on erityisesti vahingon osalta todettu, että vahingon täysimääräisessä korvaamisessa ei voida jättää ottamatta huomioon ajan kulumisen kaltaisia tekijöitä, jotka voivat vähentää korvauksen tosiasiallista arvoa, ja että korkojen määrääminen on katsottava erottamattomaksi osaksi vahingonkorvausta. [23] Lisäksi yhdistetyissä asioissa Manfredi ym. 13.7.2006 annetussa tuomiossa [24] on katsottu, että tehokkuusperiaatteesta ja yksityisen oikeussubjektien oikeudesta vaatia sellaisen vahingon korvaamista, joka aiheutuu kilpailua rajoittavasta tai vääristävästä sopimuksesta tai menettelytavasta, seuraa, että vahinkoa kärsineiden henkilöiden ei ole voitava saada vaatia vahingon korvaamista pelkästään välittömästä vahingosta (damnum emergens) vaan myös saamatta jääneestä tulosta (lucrum cessans), minkä lisäksi heidän on voitava vaatia korkojen maksamista.

33. Pääasian kaltaisissa olosuhteissa korkojen maksaminen kyseessä olevan veron maksupäivästä lähtien on mielestäni välttämätöntä SEUT 110 artiklan rikkomisesta johtuneen vahingon asianmukaiseksi korvaamiseksi, sillä verovelvolliselle on tästä päivästä lähtien aiheutunut menetyksiä siitä, ettei kyseinen rahasumma ole hänen käytettävissään.

34. Tämän ratkaisuehdotuksen 22–33 kohdassa suoritettujen tarkastelujen valossa katson, että on tarpeetonta tutkia, onko Romanian oikeuden mukainen sen vahingonkorvauksen määrän rajoittaminen, jonka Irimie voi saada, yhteensoveltuva tehokkuus- ja suhteellisuusperiaatteiden sekä SEU 6 artiklassa, yhdessä perusoikeuskirjan 17 artiklan kanssa, taatun omaisuudensuojan kanssa.

20 — Viivästysseuraamukset ja sakot ovat jäsenvaltioiden veroalalla julkisen edun nimissä käyttämiä painostuskeinoja verovelvollisten (ajoissa) tapahtuvien maksusuoritusten varmistamiseksi.

21 — Ks. yhdistetyt asiat C-6/90 ja C-9/90, Francovich ym., tuomio 19.11.1991 (Kok., s. I-5357, Kok. Ep. XI, s. I-467, 35 kohta) ja yhdistetyt asiat C-178/94, C-179/94 ja C-188/94-C-190/94, Dillenkofer ym., tuomio 8.10.1996 (Kok., s. I-4845, 20 kohta).

22 — Yhdistetyt asiat C-46/93 ja C-48/93 (Kok., s. I-1029, 82 kohta).

23 — Ks. tuomion 94 kohta.

24 — Yhdistetyt asiat C-295/04-C-298/04 (Kok., s. I-6619, 100 kohta).

VI Ratkaisuehdotus

35. Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Tribunalul Sibiun (Romania) esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Unionin oikeutta on tulkittava siten, että silloin, kun jäsenvaltio kantaa unionin oikeuden, nyt esillä olevassa asiassa SEUT 110 artiklan, kanssa ristiriidassa olevan veron, kyseisellä jäsenvaltiolla on velvollisuus palauttaa tämän veron määrä ja maksaa sille korkoja siitä päivästä lähtien, jona verovelvollinen on sen maksanut.